

2006 m. lapkričio 15 d., trečiadienis

PRIIMTI TEKSTAI

P6_TA(2006)0488

Nauja daugiakalbystės pagrindų strategija

Europos Parlamento rezoliucija dėl naujos daugiakalbystės pagrindų strategijos (2006/2083(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į EB steigimo sutarties 192 straipsnio antrą dalį,
 - atsižvelgdamas į EB steigimo sutarties 149, 151 ir 308 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 21 ir 22 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į savo 2003 m. sausio 14 d. rezoliuciją dėl regionų ir tarptautinių organizacijų vaidmens Europos integracijoje⁽¹⁾ ir į joje pateiktą nuorodą į kalbų įvairovę Europoje,
 - atsižvelgdamas į Europos Parlamento ir Tarybos 2000 m. liepos 17 d. sprendimą Nr. 1934/2000/EB dėl 2001 m. – Europos kalbų metų⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į 2002 m. vasario 14 d. Tarybos rezoliuciją dėl kalbų įvairovės ir kalbų mokymosi įgyvendinant Europos kalbų metų (2001) tikslus⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į Europos Tarybos priimtą Europos regioninių arba mažumų kalbų chartiją, įsigaliojusią 1998 m. kovo 1 d.,
 - atsižvelgdamas į Europos Tarybos priimtą Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvenciją, įsigaliojusią 1998 m. vasario 1 d.,
 - atsižvelgdamas į savo 2003 m. rugsėjo 4 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl Europos regioninių ir rečiau vartojamų kalbų (ES mažumų kalbų) atsižvelgiant į plėtrą ir kultūrinę įvairovę⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto (A6-0372/2006) pranešimą,
- A. kadangi pagarba kalbų ir kultūrų įvairovei yra pagrindinis ES principas ir tai įtvirtinta šiomis sąlygomis Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 22 straipsnyje: „Sąjunga gerbia kultūros, religijos ir kalbų įvairovę“;
- B. kadangi daugiakalbystė – ypatingas ES bruožas, taigi ji yra aiškus pavyzdys bei Europos kultūros pagrindinė sudedamoji dalis,
- C. kadangi prieš tai minėtoje 2003 m. sausio 14 d. rezoliucijoje buvo raginama į EB steigimo sutartį įtraukti šį naują straipsnį: „Bendrija savo kompetencijos srityje gerbia ir skatina kalbų įvairovę Europoje, įskaitant regionines ar mažumų kalbas kaip šios įvairovės išraišką, skatindama valstybių narių bendradarbiavimą ir pasinaudodama kitomis reikiamomis priemonėmis prisidedant prie šio tikslo“;
- D. kadangi daugiakalbystės skatinimas pliuralistinėje Europoje yra pagrindinis kultūrinės, ekonominės ir socialinės integracijos veiksnys, gerinantis piliečių įgūdžius ir palengvinantis jų mobilumą,

(1) OL C 38 E, 2004 2 12, p. 167.

(2) OL L 232, 2000 9 14, p. 1.

(3) OL C 50, 2002 2 23, p. 1.

(4) OL C 76 E, 2004 3 25, p. 374.

2006 m. lapkričio 15 d., trečiadienis

- E. kadangi kai kuriomis Europos kalbomis kalbama ir daugelyje šalių, kurios nėra ES narės, ir jos yra svarbus ryšys tarp skirtingų pasaulio regionų bendrijų ir tautų,
- F. kadangi kai kurios Europos kalbos itin tinka tiesioginiams ryšiams su kitomis pasaulio dalimis užmegzti,
- G. kadangi kalbų įvairovė gali būti socialinės sanglaudos sudedamąja dalimi ir tolerancijos, skirtumų pripažinimo, identifikavimo bei tautų tarpusavio supratimo šaltiniu,
- H. kadangi daugiakalbyste taip pat turėtų būti siekiama skatinti pagarbą įvairovei ir toleranciją, kad valstybėse narėse tarp įvairių kalbinių bendruomenių nekiltų aktyvių ar pasyvių konfliktų,
- I. kadangi visos kalbos, kaip išskirtinės prieigos prie kultūros priemonės, yra atskiras būdas tikrovei suprasti bei apibūdinti, todėl jos privalo turėti sąlygas, reikalingas joms plėtoti,
- J. kadangi, siekiant skatinti kitų kalbų mokymąsi ir taip pasiekti vadinamąjį „gimtoji kalba +2“ tikslą, svarbu išmanyti mokymosi kalbėti, formuluoti ir įsisavinti pagrindines sąvokas ankstyvoje vaikystėje principus, kuriais remiasi gebėjimas kalbėti gimtąja kalba,
- K. kadangi regioninės ir mažumų kalbos yra svarbus kultūros lobis ir, atsižvelgiant į tai, kad jos sudaro bendrą kultūros paveldą, reikėtų didinti paramą, skirtą joms išsaugoti,
- L. kadangi regioninės ir mažumų kalbos yra svarbus kultūros lobis ir, atsižvelgiant į tai, kad jos sudaro bendrą kultūros paveldą, reikėtų nuolat ir visais lygmenimis didinti paramą joms skatinti,
- M. kadangi ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas nepalankias sąlygas ar aplinkybes turinčių arba neigalių žmonių galimybėms mokytis užsienio kalbų didinti,

Ypatingos pastabos dėl Pagrindų strategijos

1. palankiai vertina Komisijos išsipareigojimus, pirmiausia – naująją Pagrindų strategiją, kurie skirti skatinti kalbų mokėjimą ir pasinaudoti socialiniais ir ekonominiais jo privalumais;
2. mano, kad siekiant Lisabonos tikslų būtina gerinti Europos Sąjungos švietimo ir mokymo sistemų kokybę, veiksmingumą ir prieinamumą, skatinant užsienio kalbų mokymąsi;
3. pripažįsta Europos pasaulinių kalbų, kaip bendravimo priemonių ir kaip solidarumo, bendradarbiavimo bei ekonominių investicijų priemonių, taigi ir kaip vienos iš svarbiausių Europos daugiakalbystės politikos gairių, strateginę svarbą;
4. džiaugiasi ilgalaikiu Komisijos tikslu gerinti individualius kalbos įgūdžius, atsižvelgdamas į 2002 m. Barselonos Europos Vadovų Tarybos nustatytą tikslą piliečiams be gimtosios kalbos išmokti ne mažiau kaip dvi užsienio kalbas;
5. šiuo tikslu primena ES valstybėms narėms, kad būtina imtis deramų priemonių veiksmingai politikai, orientuotai į užsienio kalbų įgūdžių formavimą, skatinti; be to, dar kartą teigia, kad didelę reikšmę turi ankstyvas kalbų mokymasis, kuris turi būti grindžiamas veiksmingais metodais, remiantis geriausia esama metodika;
6. mano, kad trūksta išsamių patikimų duomenų ir tinkamų rodiklių, susijusių su užsienio kalbų mokėjimo valstybėse narėse dabartine padėtimi, todėl džiaugiasi pasiūlymu dėl Europos kalbų mokėjimo rodyklės; ši rodyklė turėtų įtraukti visas oficialias ES kalbas ir galėtų, jeigu tai įmanoma procedūriniu požiūriu, būti taikoma ne vien tik penkioms plačiai vartojamoms kalboms, bet ir kitoms ES kalboms, siekiant susidaryti tikrą kalbų mokėjimo vaizdą;

2006 m. lapkričio 15 d., trečiadienis

7. mano, kad pasiūlymuose dėl daugiakalbystės neturėtų būti apsiribojama pagrindinėmis oficialiomis (valstybių narių) kalbomis;
8. džiaugiasi Komisijos išpareigojimu suteikti piliečiams galimybę susipažinti su ES teisės aktais, procedūromis ir informacija jų gimtąja kalba; tačiau tai turėtų apimti kuo daugiau ES piliečių vartojamų valstybių narių kalbų; taip būtų įgyvendinta Komisijos nuostata, kad piliečiai turi teisę be kliūčių gauti informaciją apie ES gimtąja kalba; tai būtų svarbus žingsnis mažinant atstumą tarp ES ir daugelio jos piliečių ir yra pagrindinis Plano D (demokratija, dialogas ir diskusijos) tikslas;
9. ragina Komisiją ir kitas Europos institucijas jų interneto tinklavietėse kuo geriau pasinaudoti naujomis skaitmeninėmis ir techninėmis vertimo priemonėmis ir taip suteikti Europos piliečiams galimybę internete rasti ir gauti informaciją apie Europą jų gimtąja kalba;
10. mano, kad migrantams turėtų būti suteikiamos didžiausios galimybės išmolti priimančiosios valstybės kalbą (-as), kaip apibrėžta tų valstybių įstatymuose, siekiant jų socialinės ir kultūrinės integracijos, ir, kiek būtina, naudojant metodus, kurie jau pasirodė esą veiksmingi mokantis kalbų ir integruojant piliečius migrantus, ir sudaryti sąlygas jiems mokytis gimtąja kalba siekiant išsaugoti jų ryšius su savo kilmės valstybe;
11. džiaugiasi idėja skatinti valstybes nares sukurti nacionalinius planus, nes pripažįsta kalbų planavimo poreikį valstybės narės lygmeniu; taip bus skatinama daugelis mažiau vartojamų kalbų ir skiriama daugiau dėmesio kalbų įvairovės svarbai; siūlo, kad į valstybės narės planus turėtų būti įtrauktos rečiau vartojamos kalbos kiekvienoje valstybėje narėje ir būtų svarstoma galimybė mokytis siekiančius išmolti šių kalbų suaugusiuosius, o šie projektai būtų įtraukti kaip pažangios patirties pavyzdžiai;
12. remia veiksmus, skirtus geriau rengti mokytojams, taip pat ir ne kalbų mokantiems bei profesinio rengimo mokytojams, ir priduria, kad reikėtų didinti ir mokykloje, ir ne mokykloje mokomų kalbų skaičių, siekiant sudaryti galimybes būsiamiems mokytojams mokytis ir po to mokyti didesnės kalbų įvairovės, su kuria mokytojai tomis pačiomis sąlygomis turėtų galimybę susipažinti ir mokytis, jeigu esama tokio susidomėjimo; atsižvelgdamas į tai primena, kad kalbų mokymas yra būtinas skatinant ir lengvinant mobilumą ne tik studentų, bet ir visų darbuotojų, siekiančių dirbti kurioje nors valstybėje narėje;
13. ragina skirti ypatingą dėmesį nepalankias sąlygas ar aplinkybes turinčių arba neigalių žmonių skatinimui mokytis užsienio kalbų;
14. mano, kad kalbų mokymasis turėtų būti svarbi mokymosi visą gyvenimą programos dalis;
15. džiaugiasi tuo, kad vis dažniau pasitelkiamas integruotas dalyko ir kalbos mokymas (angl. CLIL), kai mokiniai mokomojo dalyko mokosi užsienio kalba, ir ragina valstybes nares suformuoti pažangiosios patirties sistemą, ypač nagrinėjant rezultatus, pasiektus per integracijos kursus daugiakalbėse šalyse;
16. džiaugiasi tuo, kad aukštojo mokslo įstaigos vaidina aktyvesnį vaidmenį propaguodamos daugiakalbystę ne tik tarp studentų ir darbuotojų, bet ir vietinėse bendruomenėse, todėl laikosi nuomonės, kad reikėtų skatinti ryšius tarp universitetų, nacionalinių, vietos ir regioninės valdžios institucijų;
17. džiaugiasi dėmesiu, skiriamu mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros priemonėms su kalba susijusių informacinės visuomenės technologijų srityje pagal Septintąją mokslinių tyrimų pagrindų programą, siekiant stiprinti daugiakalbystę per naujas informacines technologijas;
18. remia pasiūlymus skatinti daugiakalbystę informacinėje visuomenėje ir kurti bei plėtoti daugiakalbį turinį bei žinias; nuolat daugėja technologijų, prisidėsiančių prie didesnio visų kalbų vartojimo, įskaitant rečiau vartojamas kalbas; technologijos suteikia didžiausias galimybes užtikrinti socialinę kalbinę erdvę visoms Europos kalboms;

2006 m. lapkričio 15 d., trečiadienis

19. remia pasiūlymus kurti su kalba susijusias profesijas ir pramonę; visoms Europos kalboms bus reikalingos naujos technologijos, pvz., kalbos apdorojimas, balso atpažinimas ir pan. bei darbas su terminologija, kalbos mokymo, sertifikavimo ir žinių lygio patvirtinimo bei nustatymo tvarkos kūrimas; priešingu atveju rečiau vartojamos kalbos liks nuošalyje, o jų lingvistinę socialinę erdvę perims plačiau vartojamos kalbos;
20. džiaugiasi pasiūlymu dėl didesnio kalbos mokymo, testavimo ir sertifikavimo skaidrumo, skelbiant dabartiniu metu prieinamų sistemų sąrašą;

Siūlomoms priemonėms

21. ragina Europos institucijas ir įstaigas pagerinti bendravimą su piliečiais jų gimtąja kalba, neatsižvelgiant į tai, ar atitinkama kalba turi oficialiosios kalbos statusą valstybės narės ar ES lygiu;
22. ragina Europos institucijas ir įstaigas glaudžiai bendradarbiauti su Europos Taryba skatinant ir saugant kalbų įvairovę ir kalbų mokymąsi ir naudotis jos patirtimi kalbų politikos srityje (pvz., Europos kalbų aplanku ar Europos regioninių ir mažumų kalbų chartija);
23. ragina Komisiją ir toliau įgyvendinti pasiūlymus, išdėstytus pirmiau nurodytoje 2003 m. rugsėjo 4 d. rezoliucijoje, jeigu juos įmanoma įgyvendinti, ir nuolat pranešti Parlamentui apie rezultatus;
24. ragina Europos ombudsmeną ypatingą dėmesį skirti tam, kad būtų užtikrinta pagarba Europos piliečių kalbinėms teisėms, ir numatyti daugiau būdų, kaip spręsti su ES kalbomis susijusias konfliktines situacijas;
25. ragina Komisiją gerinti ir skatinti paraiškas teikiančių institucijų, siekiančių skatinti daugiakalbystę per tinklus ir (arba) projektus, kuriuos Komisija finansuos nuo 2007 m., prieigą prie informacijos ir finansavimo;

*

* *

26. 26 paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijai, Tarybai ir valstybių narių vyriausybėms.

P6_TA(2006)0489**Europos Sąjungos Bendroji lengvatų sistema****Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos Sąjungos Bendrosios lengvatų sistemos***Europos Parlamentas,*

- atsižvelgdamas į 2005 m. birželio 27 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 980/2005 dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2005 m. gruodžio 21 d. Komisijos sprendimą 2005/924/EB dėl lengvatas gaunančių šalių, kurioms galima taikyti specialią tvaraus vystymosi ir gero valdymo skatinamąją priemonę, numatytą Tarybos reglamento (EB) Nr. 980/2005 dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymo ⁽²⁾ 26 straipsnio e punkte, sąrašo,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 4 dalį,

⁽¹⁾ OL L 169, 2005 6 30, p. 1.

⁽²⁾ OL L 337, 2005 12 22, p. 50.